

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การจ้างงาน และสภาพการทำงานของผู้รับงานไปทำที่บ้าน :
กรณีศึกษา แรงงานสตรีที่รับงานคอกไม้ประดิษฐ์ไปทำที่บ้าน
อ.บางระจัน จ.สิงห์บุรี

ชื่อผู้เขียน : นางวรา นพรัตน์

ชื่อปริญญา : เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2542

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รศ.ดร. รวงทอง ชัยประสพ

ประธานกรรมการ

2. รศ.ดร. พูลสิน อิงคะวัต

3. รศ. สุณี จัตุราคม

วิทยานิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบการจ้างงาน สภาพการจ้างและสภาพการทำงาน ผลกระทบที่เกิดจากการรับงานไปทำที่บ้านที่มีต่อแรงงาน ครอบครัว และชุมชน ทั้งส่วนดีและส่วนเสีย รวมทั้งความต้องการการช่วยเหลือจากภาครัฐและเอกชน และศึกษาสมการรายได้ของแรงงานที่รับงานไปทำที่บ้าน

กลุ่มประชากรเป้าหมายของการศึกษาค้างนี้ คือ แรงงานสตรีที่รับงานคอกไม้ประดิษฐ์ไปทำที่บ้านในอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี โดยสุ่มตัวอย่างจำนวน 148 ราย โดยมีกรอบแนวคิดในเรื่องการรับงานไปทำที่บ้าน การทำงานของสตรี ระบบการจ้างงาน สภาพการจ้าง สภาพการทำงาน ผลกระทบ ความต้องการของแรงงาน และตัวแบบกำหนดรายได้ ผลการศึกษาพบว่า

ระบบการจ้างงาน สภาพการจ้างและสภาพการทำงานของแรงงานส่วนใหญ่ไม่ได้ทำสัญญาจ้างเป็นลายลักษณ์อักษร มีการจ่ายค่าตอบแทนเป็นรายชิ้น โดยมีตัวแทนหรือเจ้าหน้าที่โรงงานมาจ่ายและรับงาน ทั้งนี้ปัญหาสำคัญของผู้รับงานไปทำที่บ้าน คือ ปัญหาการได้รับงานไม่สม่ำเสมอ ปัญหาค่าจ้างต่ำและจ่ายค่าจ้างล่าช้า โดยแรงงานส่วนใหญ่

ยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขของนายจ้างแม้จะถูกเอาเปรียบ โดยใช้สถานที่ภายในบ้าน บริเวณบ้านและลานบ้านประกอบอาชีพ มีชั่วโมงการทำงานเฉลี่ย 8.02 ชั่วโมง แต่มีระยะเวลาการทำงานในรอบปีต่ำเนื่องจากงานขาดตอน โดยหยุดงานเฉลี่ยปีละ 2.42 เดือน ผลกระทบด้านลบที่เกิดจากการรับงานไปทำที่บ้าน คือ แรงงานส่วนใหญ่เคยเจ็บป่วย หรือบาดเจ็บจากการทำงาน เช่น ปวดหลัง ปวดศีรษะ ปวดตา และแพ้สารเคมี ซึ่งต้องออกค่าใช้จ่ายในการรักษาเองและต้องหยุดงานเฉลี่ยเดือนละ 2.84 วัน โดยไม่ได้รับค่าชดเชย

เนื่องจากแรงงานไม่มีอำนาจต่อรองจึงถูกเอาเปรียบจากนายจ้างในหลาย ๆ ด้าน ทั้งนี้สิ่งที่แรงงานต้องการความช่วยเหลือจากนายจ้าง คือ เพิ่มค่าตอบแทน จ่ายค่าจ้างให้ตรงตามกำหนด จ่ายงานอย่างสม่ำเสมอ และจ่ายสวัสดิการบางอย่างให้ สำหรับสิ่งที่แรงงานต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ คือ อยากให้อาชีพนี้ได้รับการคุ้มครองจากกฎหมาย และต้องการให้รัฐเข้ามาช่วยเหลือมากขึ้นเพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ลูกจ้าง

นอกจากนี้ผลจากการรับงานไปทำที่บ้าน ทำให้แรงงานมีสิ่งอำนวยความสะดวกในครอบครัวมากขึ้น มีเวลาให้กับครอบครัว และเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนมากขึ้น รวมทั้งมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งล้วนเป็นผลกระทบในเชิงบวกแก่แรงงาน สำหรับผลการศึกษาตัวกำหนดรายได้ของผู้รับงานไปทำที่บ้าน พบว่า ประสิทธิภาพในการทำงาน ชั่วโมงการทำงานและระดับการศึกษาของแรงงาน มีอิทธิพลต่อรายได้โดยมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับรายได้